

De Tweede Kamer
Informatie Mevrouw Hamer
T.A.V. Bureau Woordvoering Kabinetsformatie
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

Amsterdam 3 juni 2021

Geachte mevrouw Hamer,

Milieudefensie pleit voor rechtvaardig klimaatbeleid. Alleen als de lusten en lasten van het klimaatbeleid eerlijk worden verdeeld zal er het nodige draagvlak zijn voor het steile CO₂-reductiepad dat nodig is om de opwarming te beperken tot anderhalve graad. Om dat doel te halen moet de uitstoot in 2030 in Nederland terug zijn gebracht met 65 procent ten opzichte van 1990, een enorme opgave. Het huidige klimaatbeleid leidt tot scheefgroei. Subsidies vloeien vooral naar mensen met een hoger inkomen en grote bedrijven die voor veel uitstoot zorgen. Een grote groep mensen en mkb-bedrijven betaalt daardoor onevenredig veel, terwijl ze zelf te weinig toegang hebben tot klimaatoplossingen.

Probleem: Mkb betaalt voor vergroening zware industrie

In de sector industrie werd dit pijnlijk zichtbaar door informatie die openbaar werd gemaakt op basis van een WOB-verzoek van Milieudefensie in 2020. De SDE++ subsidieregeling voor de industrie, die oploopt tot 550 miljoen euro in 2030, blijkt via de Opslag Duurzame Energie (ODE) voor 80% gevuld te worden door het industriële mkb. De zware industrie (staalproductie, basischemie, olieraffinage) profiteert van deze subsidies voor CO₂-opslag en waterstof, maar draagt maar voor 20% bij aan de ODE-last. Deze bedrijven zijn verantwoordelijk voor bijna een kwart van de Nederlandse uitstoot van broeikasgassen.¹

Deze scheefgroei is ontstaan door het feit dat de zware industrie tal van vrijstellingen geniet op de energiebelastingen, én door het zeer degressieve karakter van de energiebelastingen, waardoor grootverbruikers relatief weinig bijdragen. Er wordt weliswaar op papier voldaan aan het uitgangspunt in het klimaatakkoord dat 'de industrie' de eigen broek ophoudt, maar het is het industriële mkb dat de vergroening van de zware industrie financiert. Per ton CO₂-uitstoot betaalt een mkb-metaalverwerkend maakbedrijf 75 keer meer ODE dan een olieraffinaderij.¹

Oplossing: Vlakke CO₂-heffing voor de industrie

Milieudefensie pleit voor een eerlijke verdeling van de klimaatlasten. Dat kan door invoering van een vlakke CO₂-heffing voor de ETS-industrie. Met de opbrengst kan de SDE++ regeling voor de industrie worden gevuld. De ODE in schijf 3, die het industriële mkb zo hard raakt kan dan flink omlaag. In de wet CO₂-heffing Industrie is weliswaar een CO₂-heffing vastgelegd, maar dat is een marginale heffing aan de bovenkant, bedoeld om bedrijven te dwingen de uitstoot omlaag te brengen. Deze CO₂-heffing heeft dus niet als doel om geld op te halen. Onder deze CO₂-heffing krijgen de ETS-bedrijven nu gratis 'dispensatierechten'.

1 <https://milieudefensie.nl/actueel/wob-onderzoek-mkb-betaalt-vergroening-zware-industrie>

Door deze gratis dispensatierechten te vervangen door een vlakke CO₂-heffing kan de sector industrie daadwerkelijk de eigen broek ophouden en wordt de SDE++ subsidieregeling voor de industrie gevuld naar rato van CO₂-uitstoot.

Onderzoeksbureau CE Delft concludeert dat een vlakke CO₂-heffing die oploopt naar 18 euro per ton in 2030 voldoende is om de 550 miljoen euro SDE++-subsidie voor de industrie op te halen die is vastgelegd in het klimaatakkoord. De ODE kan dan in schijf 3 met 45% worden verlaagd voor elektriciteit en aardgas. CE Delft concludeert ook dat een dergelijke relatief milde heffing niet hoeft te leiden tot verlies aan werkgelegenheid.²

Echter, het klimaatakkoord gaat uit van een broeikasgasreductie van 49% in 2030. Voor de benodigde 65% reductie moet ook het ambitieniveau in de sector industrie sterk omhoog. Ook in Europa gaat de ambitie omhoog nu de EU inzet op 55% broeikasgasreductie in 2030. Dat zal ook betekenen dat het Europese emissiehandelssysteem (ETS) flink wordt aangescherpt, en dat heeft consequenties voor de vlakke CO₂-heffing die in Nederland nodig is om ervoor te zorgen dat de Nederlandse industrie de eigen vergroening zelf financiert. Hoe meer via het ETS gebeurt, hoe minder subsidie en vlakke CO₂-heffing er nationaal nodig is. De Europese CO₂-emissieprijs zal echter niet zo hoog worden dat een nationale CO₂-heffing overbodig wordt.³

Wij pleiten ervoor om een vlakke CO₂-heffing voor de industrie en voor afvalverbrandingsinstallaties op te nemen in een nieuw regeerakkoord. De ODE kan dan voor het mkb worden verlaagd. Op die manier wordt het klimaatbeleid eerlijker en wordt het draagvlak voor de energietransitie behouden.

Met vriendelijke groet,

Donald Pols
Directeur Milieudefensie

cc.
de fracties van de politieke partijen
de minister van Economische Zaken en Klimaat
de minister van Financiën
de SER

---

2 <https://ce.nl/publicaties/verbreding-co2-heffing-in-de-industrie-een-alternatief-voor-de-verhoging-van-de-ode/#>

3 <https://milieudefensie.nl/actueel/co2-heffing-onmisbaar-ook-bij-ambitieuze-klimaatdoelen-van-de-eu>